

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főp. lacz, a város-háznál szemben.

Hirdetések

Egy hasábos peit-soronként 5 kr-ával számítottatnak.

Régi dalok régi népszerűségéről.

Debreczen, január 15.

Ne dalolj már ugy is késő.
A mi elmúlt vissza nem jő!

Az Ugron-féle direktorium igazgató választmánya repertoar dolgában nagyon meglehet akadva. Régen nem jelent meg új darab a politika skandalós terén, holmi Jánzszy-ügy; a zsandárok behozatala, a honvédség sárga-fekete kardbojtja; huszonötödik paragrafus, meg a többi. Mindezeket az ellenzéki aranzsuezi napokata Tisza Kálmán miniszterelnökségének kellett átélvezni, ugy hogy azóta alig akadt egy tisztességes (!) hecz, mely az ellenzék malmára hajtotta volna a vizet. De hát meg is lát-szik a közhangulaton. Nem levén a politikai itatások és berugatások hordója csapra ütve, azaz hogy csapra van biz az ütve, de ki is van száradva mennykő módon, hát az emberek ijesztő módon kezdenek kijózanodni.

Wekerle elvesztette a korona bizalmát, pedig soha nagyobb szolgálatot nem tett a 67-iki kiegyezésnek senki, mint ő. A szélsőbalra s mondhatni az egész ellen-

zékre istencsapásaként hozta rá a polgári házasságot (melyet ugyan az anyakönyvvezetők minél népszerűtlenebbé igyekeznek tenni az ő durvaságaikkal, tisztelet a kivételeknek) éppen a hordók kiürülésének szélesendjében, s hozzá a Zichy Nándor meg a többi zászlós ur föllépése, váratlanul és meglepően oly világitásba helyezte az ellenzék nagy részének liberális musát, hogy az eddig őket követő közönség önmagától ijedt meg: Nini! Hát ilyen vezetők után jártunk mi?

És amióta a politikai élet vilamos áramának ez a véletlene az ellenzéki urak nagy részének liberális musára világitott; mióta a közönség liberális érzelmű része ezekben az urakban rengetegül esalódott, mióta Kossuth Ferenc hazajött és a mióta a szélsőbal összeveszett; hát azóta a mámor elszállt, a tisztabor mérése iránt az olykor elkvaterkázni szerető politikusok bizalma megingott s ki ebbe, ki abba a vendéglőbe oszladozván, a régi firma varázsa megszűnt.

Hát ezt ismét új életre kelteni, vagy a tenger vizét kanállal kimergetni egyenlőtlen ezáltalán és

hálátlan munka, pedig hát amint észlelni méltóztatnak, ezen fáradozik most Ugron (!) Gábor. Ismét üstökön akarná ragadni az elpárolgott fanatizmust és visszazónokolni a tettek és eselekedetek által elriasztott bizalmat.

Hu ábrándok: eljátszott szerencsét; a mások karjai közé menekülő asszonyt; elszeretett kedvest visszavarázsolni akarni. Tudja az, hogy miért hagyta el az urát; kiábrándult a kicsike s az előtte profán emberré vált ideálképért nem tud többé rajongani. Az se igen használna már, ha teljesen új darabok jönnének a direktorium segítségére, az meg igen unalmas, ha a régi repertoart vesszük elő s abból igyekszünk a mult idők és izlések előtt egykoron kedves, holmi a „hadsereg szelleméről“ szóló, egyetlen néző, a „Magyarország“ által megtapsolt, elnyűtt darabot tapétra hozni.

Rettentő módon nagy borhiányra és politikai filoxera pusztításra vall, mikor hazai tárgyhalmazaink helyett az osztrák bérecek zugaiból akarunk spirituszos benyalásokra szánt holmi alkotmányos és penészszagu lőrét előhozni s vele felfrissíteni

TÁRCSA.

Mese egy kis leányról.

Irta: ifi. Kocsán János.

I.

Kalotay Muki, miután 14 kurta év lefolyása után szerencsésen megszerezte az ügyvédi diplomát, elhatározta, hogy hazamegy szülővárosába s irodát nyit.

A dícséretes elhatározást nyomon követte a tett, az előkészület az utra.

Állott pedig az előkészület legelőször is egy barátságos muriból, mely tartott szerda estétől péntek reggelig s melyen részt vett az ország szívének, szép Budapestnek valamennyi kikiáltott lump gavalérja. És lón a vége, — no de minek mondjam, hisz kitalálja azt ugyis mindenki.

Denique Muki barátunk elkészült ez alkalommal alaposan az utra, oly annyira alaposan, hogy a Gyuri inasnak szombaton reggel gazdája fölébresztésére irányzott minden köhéscselése, ajtócsapkodása s más ehez hasonló manővriroza szálmassan meddő kísérletnek bizonyult.

Délben végre fölébredt.

Agyában homályosan derengeni kezdett valami elhatározás féle, melynek körvonalai mindegyre világosabban kezdtek eltűnedezni, mignem egyszer nagyot ütve homlokára, kiugrott az ágyból:

— Tyü, aki áldója van, hisz én haza-

akarok menni. A nagybátyámnak sürgönyöztem is, hogy pénteken este várjon a vonatnál. Gyuri, gyere csak, miesoda nap van ma?

— Szombat van nagyságos uram, még pedig déli 12 óra.

— Ki kérdezte, hogy hány óra, számár! Szépen vagyunk! No de egy nappal előbb vagy később, az már mindegy. Gyuri, nézd csak meg hány az óra?

— Tizenkettő, nagyságos uram!

— Jól van. Hozd a ruháimat!

Gyuri elindult, magában olyas valamit dörmögve, hogy ha valaki kérdezetlenül megmondja az órát valakinek s az a valaki ezért lehordja az első valakit s két percz múlva maga kéri, hogy hány az óra, a két valaki közül melyik hát a számár?

Felhozatta a reggelijét aztán megkezdődött a pakkolás.

Egy esomó párbaj-jegyzőkönyv, 3 tuczat nyakkendő, majd egy halom bohókás emlék, a mi nem ér ugyan semmit, de ellökni is kár, illatos levélkék szép asszonyoktól, a miket ugyan jobb volna tűzbe dobni, de tartogatni is jól esik.

Végre nagy nehezen elkészült vele.

Olyan nehezen is megy ilyenkor a készülődés, mikor az ember egy rég megszokott, kedves helyet hagy ottan végkép. A jó ezimborákat, szép asszonyokat s azokat a reggelig tartó szép estéket, a színházat, a balletet és a jó Isten tudná még mi mindent.

Még az uton is, mikor a vasúthoz ki-megy, a vén emeletes házak mintha azt mondanák: ne menj el, jobb neked itten! Ismerősök jönnek szembe, a kiket ugy megszokott látni csaknem minden nap az ember és most kitudja meddig nem fogja látni őket?

Gyerekes érzékenység vesz erőt rajta. Hát minek is menjen ő haza? Otthon egy zsörtölődő nagybácsi vár rá, a kinek az a rögeszméje, hogy ő ügyvédi irodát nyisson s bizonyosan az lesz az első gondja, hogy a nyakába akasszon valami falusi kisasszonyt, a ki majd aztán busásan visszafizesse neki, a mit csak életében jámbor férjek ellen vétett. S aztán rá van ő szorulva arra, hogy sommás kereseteket csináljon, parasztokkal veszekedjen? Vagyona van annyi, hogy az eddigi életmód mellett is eltart még vagy tíz esztendeig, addigra talán aztán a zsörtölődő nagybácsi is meggondolja a dolgot s oldalba rugja ezt a rozszant földtekét. Ezer egynehány földjét meg ugy sem viheti magával. Bizony Isten nem érdemes hazamenni! De azért csak ment.

II.

— És igazán nincs lekötve az a leány? Nem menyasszonya senkinek?

— No, ha én mondom, csak elhiszed!

— Akkor holnap oda megyünk.

A két férfi sűrű pipafüstbe burkolta be magát.

szélszállati szellemünket. A fűhöz-fához való kapkodás keserves erőlködése ez, sötét, ijesztő elborulás annak a pártnak feje fölött, mely ma már régi dicsőségének maradványából kérődzik s amelynek egykori hírhedt vezérének nagyobb népszerűséggel bír ma, a szabad-elvű párt kormányfőfiainak egykor legnépszerűtlenebb alakja Fejérváry Géza báró: ki az ő egyenes utjáról nem tért le soha.

De van ám esze a publikumnak! Nem kell azt hinni, hogy nincs és hogy azt ide-oda lehet szónokolni. A hadsereg szelleméről van már annak annyi felfogása, hogy három év alatt egy egész élet gondolkodását más irányba terelni nem lehet és véghetetlenül buta lenne az az osztrák generálistus, ha erőszakos szellemi és anyagi pressziók által, s magyar fiúk ellenszenvét ingerelni igyekeznék.

Hadsereg szellemről beszélni ma, valóságos komédia. A világ legkávéházibb nációja a katonatiszt. Ott hever előtte a politikai színezetek összes világhistóriája és nyílt könyve, hát majd azt a nézetet fogja ő vallani, melyet neki a soldateska obskurozításai elhegedülnek, vagy a melyet Bumbum generális parancsol rá? Régen tul vannak már azon katonáknál, hogy a szivekbe csepegtetés politikai balzsamával vesződnének, holmi érzelmek tintafoltjait keresnek a lelkeletben. Mikor a német hadsereg egy harmada szociálistákból áll, hát azok megtérítésével vesződjenek? A szerbet, románt, horvátot akarjuk a katonaság utján magyar, avagy

minket akarjanak a katonaság utján osztrák szelleművé tenni? Az ugyan kifizetné a fáradságot!

Egyetlen egy nemzetisége van a katonaságnak és egyetlen egy szelleme a hadseregnek: a fegyelem! Ez az egy, amivel hatni lehet, a többi kiméra. Az eszméért való lelkesedést nem a kurtavas szokta előidézni, hanem az anyatej és a nemzetiségi öntudat, melyet a szabályosítás csak föllázhathat. — Minél inkább akarják hogy osztrákokká legyünk, annál inkább nem lesziünk. És valamennyi nemzetiségről ugyanez áll. A testet meglehet nyergelni erőszakkal, de a lelket nem lehet megnyerni csak szeretettel, amivel katonáknál épenséggel nagyon hátra vannak. Egy két „Stift“-ben nevelt árva-gyermeket kivéve nem igen van a hadseregben olyan legény, ki ne a haza emléjéről, hanem a „reglamák“ vitriol vezetékéből táplálná magát hazaszeretettel.

A katonaságnál csak katonákat és nem hazafiakat nevelnek, de nevetséges is lenne tőlük azt kívánni, hogy a mi dolgunkat végezzék. A katonába a lelkesedést nem a katonai intézetekben, hanem a társadalomban töltik és az ügy, amely országa, nemzete társadalmát, lelkesíti, az lelkesíti őt is. Ezt így rendelte az alkotás, s ez ellen minden földi hatalom, a világ összes abszolutizmusa hiába küzd.

Ez hát üres szalmaeséplés és a gyengébb elmék megnyerésére szánt erőlködés a mi ügy látszik, az ellenzék egy részének menedékét akarná képezni, ha

Nagyon ellehetett foglalva gondolat-aital mindegyik, mert egyik sem szólt tovább egy szót se.

Hogy pedig ez a rövid diskurzus nagy ugrás az előbbi fejezetből, azt én szívesen beismerem kedves olvasóim.

A dolog azonban úgy történt, hogy Muki barátunk az utczán jártában ép egy nagy pocsolyát akart kikerülni, mikor rálépett egy kőre, az megcsuszott alatta s bizony a szép, világos nanking nadrág oda lett.

Mikor pedig ez így esett vidám kacaj ütötte meg fülét.

Odanézett az ablak felé, honnan a nevetés halatszott és a szitok megakadt a száján. Egy gyönyörű, nefelejts szemű kis leány volt, alig 15—16 éves gyerek, a ki nevetett, de Muki barátunk, a ki pedig sok szép hölgyet látott életében messzebb-ről-közelebből, kénytelen volt megvallani magának, hogy ilyet bizony még nem látott.

A kis leány, mikor látta, hogy rajtakapták, elpirult és a csipkefüggöny mögé bujt, onnan leselkedve ki esztalan mosolylyal Mukira, a ki eszébe jutván siralmas állapotba, sietett onnan eltakarodni.

Mikor hazatért, első dolga volt vallatára fogni idős Kalotay János uramat, a ki aztán megadta a kívánt felvilágosítást.

— A leány Inezedy Rózsika, az atyja honvédszázados volt. Szűk anyagi viszonyok közt élnek. A leány szép, jól nevelt, dolgos. Nekem nincs kifogásom ellene, hogy

elvedd. A mint én tudom, még szabad. Egy fiatal ember ugyan udvarol neki, de az is szegény, az el nem veheti s veled szembe nem számít.

Azt elhallgatta az öreg, hogy éppen ezt szánta Mukinak.

Ösmerlek selma, gondolta magában, nem mondom meg, hogy ez az én jelöltem, olyan vagy mint az apád volt, az Isten nyugasztalja, a milyen kemény fejed van, csak azért se vennéd el, mert én akarom.

Hangosan azután utána tette.

— Egyébként vannak itt gazdagabb leányok is, a kik méltóbbak a te vagyonodhoz. Ha éppen házasodni való kedved van, elviszlek én azokhoz is.

Ez a poetikus kijelentés azonban aligha kárba nem veszett.

Muki erre már rég messzejárt akkor, annál a kis „szöszeke babá“-nál, a mint magában elnevezte. Nem birta sehogysem kiverni fejéből, az igaz, hogy nem is nagyon igyekezett rajta. Még fülébe esengett az üde kaczagás, még előtte lebegett a halványpiros arc, a mosolygó rózsapiros ajkak, a nevető kék babaszemek esalogatták egyre, szinte érezte hogy alakul át a szíve, lelke s lesz rabja annak az areznak, azoknak a nefelejtskének szemeknek, rózsapiros ajkaknak, ami mind mind azé a kicsi kis „szöszeke babá“.

(Vége köv.)

már annyira el nem lenne késve a dolog és ha ezeket a mesterfogásokat föl nem ismerte volna már a közönség. Justidiano convietu autoritas miniszter: addig-addig, hogy egyszer csak föl se veszik az embert.

— **A Bánffy-kabinet** kinevezésének a tegnapi napon volt az évfordulója. Ezelőtt egy esztendővel az új miniszteriumnak nemesak ellenségei, de a jó barátai közül is vajmi sokan meg voltak győződve róla, hogy a kabinet nem fogja megérni a mai évfordulót. Ellenségek és jó barátok peszsimista fölfogását megezáfolták az események. A Bánffy miniszterium parlamenti és politikai helyzete és viszonya a korához nem romlott meg, sőt bizvást állítható, hogy megerősödött ez év alatt. Az egyházpolitikai törvényeknek éppen oly ezélfudatos, mint loyális és békülékeny szellemben történt végrehajtása megszilárdította a kabinet pozícióját az ország nagy szabadelvű közvéleménye előtt. Az új főrendek kinevezése, az udvartartás és budai királyi várpalota építése ügyében történtek megannyi bizonyosága a kabinet iránti királyi bizalom állandóságának. Ily körülmények közt joggal várhat az ország még sok hasznos szolgálatot a főnállása második évének küszöbéhez eljutott Bánffy-kormánytól.

— **Belföldi hír.** (Európai polgármesterek-kongresszus Budapesten.) A főváros kiállítási bizottságának legutóbbi ülésén érdekes terv merült fel. Arról van szó, hogy az ezredéves kiállítás alkalmával és pedig arra az időre, a mikor a hódoló díszmenet a király előtt elvonul, az összes európai fő- és nagyvárosok polgármestereit hívja meg vendégül a főváros. Ez ügyben Gerlőczy alpolgármester elnöklete alatt bizalmas természetű értekezlet volt, a melyen a kiállítási nagybizottság tagjai vettek részt. Az értekezlet örömmel vette tudomásul, hogy az eddigi információk szerint a főváros meghívását a legnagyobb készséggel fogadják el az illető polgármesterek. Hosszabb élénk eszmecseré után az értekezlet egy szűkebbkörű albizottságot küldött ki, hogy ez ügyben konkrét javaslatot tegyen s azt az indokolással együtt terjesztsze mielőbb az értekezlet elé.

— **Külföldi hírek.** (A szerb király házasodik.) A szerb nép közös óhaja fog nemsokára megvalósulni. Az Obrenovics és Petrovics dinasztiák immár végleg kibékültek s a kibékülést nemsokára egy szoros viszony megkötése fogja állandóvá tenni. Natália, Milánnal együtt megállapodtak abban, hogy Sándor király kérje nőül Nikita fejedelem Xenia nevű leányát. — (Kormányváltás Szófiában.) Bulgáriában kabinet-változás áll küszöbön és az új kabinet alakításával Gregovot bizak meg.

Debreczeni kávéház száz évvel ezelőtt.

A régi öregek, a kik a múlt században éltek, ugyanesak elbámulnának, ha feltámadnának a Kossuth-utczai temetőben puha, sárga homokból vetett ágyukból. Csak a gömbölyű, fényes ezivis kaplapról meg a hetes fogatokról és a kistemplom komor, vaskos tornyáról ösmernének rá az ő városukra, Debreczenre. Ugy megváltozott itt minden, elkezdve az ősök puritán erkölceseitől az előttük ördögösség számba mehető százféle gépekig: Dávid István automatájáig, a lufeju vasutig és a telefonig.

Elesudálkoznék az akkori arany ifjúság, ha például belépné a „Bika“-szállóba

esillogó, freskós kávéházába, vagy a márvány-oszlopos Hungáriába.

Pedig száz évvel ezelőtt is voltak már kávéházak nálunk. Persze más szokásokkal, sokkal kevesebb kényelemmel és szórakozással, mint a manapság virágzó luxuriosus kávéházak. — Nem is annyira a ezivisek mulatozására szolgáltak, mint inkább az időnként ide özönlő pesti és bécsi kereskedők kedvtelésére tartotta fenn azokat a nemes város. Mert a debreczeni ember ha dolgát végezte, mulatni a csapadékbe, szórakozni pedig a — templomba járt akkor.

Idegeneknek kedvéért lévén inkább a kávéházak, nemesak zár óra korlátozta azokban a mulatozást, hanem hosszú időközök is — egyik országos vásártól a másikig szünetelt az üzlet. Egykoru öreg írásokból olvastam le, hogy 1790-ben két kávéháza, vagy akkori elnevezés szerint: „kafféháza” — „kávés háza” volt a nemes városnak.

Egyik benn a városban, a másik pedig a külső vásárban.

Ezeket bérbe adták, de csak a négy országos vásár idejére. Így lehet aztán megmagyarázni, hogy miért fizettek magasabb árendát a külső vásárban lévő „kávés házáért”, mint a város belsejében lévőért.

Az említett esztendőben amazt *Fáy Agnes* asszony, egy szatmári ref. pap leánya, emezt pedig *Nagy Mihály* „civilünk”-nek adták bérbe, három-három esztendőkre. A *Tatár Gusztáv* és *Weichinger* elődei elég tekintélyes összeget fizettek az akkori viszonyokhoz képest, midőn pedig 175 Rfrt-ért és 45 kr-ért, *Nagy Mihály* uram pedig 130 Rfrt és 3 kr-ért árendálta kávéházát.

A szerződésben szigorúan ki volt kötve, hogy a kávéházban kaffét, ehokládét, herbateát mérhet az árendátor, ezeket a magából, pálinkát és rosolist pedig a városból, — sőt a belső kávéházban égett bort és acovitat, egyáltalán nem volt szabad árulni.

Az is meg volt szabva, hogy az árendátorok egy a külső, mint a belső kávéházban az említett italok árulását csak a szokott négy országos vásárok alkalmával folytathatják, egy mindazon által, hogy vásár kezdete előtt fél héttel kezdhetik, a vásár hete után fél héttel végezhetik.

Mindezek dacára a régi kávéházakban sem szomorkodtak az emberek. Azért látogatták már akkor is, hogy ott szórakozzanak, mulassanak. Mert hát ha nem is trónolt a legfeltűnőbb sarokban egy-egy tündér, — aki bókokat hallgasson, vendégeket csalogasson, — kellemesen töltötték szépapáink *Fáy Agnes* asszony kávéházában is az időt.

A városi levéltárban fennmaradt egy százhat esztendő *kontó*, melyből kitűnik, hogy a billiárd már akkor sem volt ismeretlen játék. A kontón ezek olvashatók:

Régibb restantia	2—
Comoedia	—10
Billiárd. Kereszt	—18
Kézpénz	1 8
29. Xbr. Billiárd	— 6
Piramitlibe	—34
Brandis	1—
	5.16

Meghitt törzsvendégnek szólhatott, a ki kézpénzben is kapott hitelt a derék kávé-asszonytól.

Fáy Agnes máskülönbben is ügyes, élelmes asszony volt. — Mikor a vásár nem hozott vendéget, — bált rendezett. Ugyancsak a levéltár őrizett meg egy példányt az ő bált meghívóiból. — Szerény kinézésű meghívó, mely tényrnyi papírosra van írva. — A mai bálrendezők

*) A tanács és a választott hites Communitás a hivatalos iratokban „civilünk”-nek nevezi azt a polgárt, akiről beszél.

kíváncsiságát véljük kielégíteni, ha lenyomatjuk.

Ilyen formán néz ki:

Most folyó Julius hónapnak 8-ik napján a Fáy Agnes Kávéházánál Nobel bál fog tartatni.

Kezdődik este 8 órakor.

A bemenetel 30 Kr.

Fölötte sajnáljuk, hogy a jelenvolt asszonyságok, kisasszonyok és notabilitások névsorát nem közölhetjük.

Akkor még nem volt sem Debreczeni Ellenőr, sem báltudósító.

2—i.

A szent korona kitétele.

— A miniszterelnök jelentése. —

Január 15.

Annál a hagyományos tiszteletnél fogva, amelylyel Szent István koronáját és a többi királyi jelvényeket a magyar nemzet övezi, királyunk megengedte, hogy a millemiumi ünnepek fényének emelésére, egy mint a koronázás napjaiban, közszemlére állítsák a koronát. Több felmerült eset után a kormány most is országos határozat hozatalára hívja fel az ügyben a törvényhozás két Háza és erre vonatkozó jelentését báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma terjesztette a képviselőház elé. A jelentés szövege az:

Ő eszásári és apostoli királyi Felsége 1895. november 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával legalázatosabb előterjesztésem folytán legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a szent korona és a többi királyi jelvények a honalapítás ezredéves ünnepélye alkalmából közszemlére kitétessenek.

A millemiumi ünnepeknek ő felsége által már előzőleg legkegyelmesebben tudomásul vett programtervezete szerint ugyanis folyó évi június hó 5-én a szent korona s a többi királyi jelvények kellő óvintézkedések s az ily alkalmakkor szokásos és a nemzet kincsét megillető ünnepélyességek között őrzésük helyéről a Nagyboldogasszonyról nevezett koronázási templomba fognak átszálltatni s ott kellő őrizet mellett három napig közszemlére kitétetni: június 8-án az állandó országházban tartandó országos együttes ülés idejére az országgyűlés termébe vitetvén át, onnét az országgyűlés tagjainak kíséretében a királyi várpalotába fognak visszavitetni s ott a szokott ünnepélyességek mellett újból elhelyeztetni.

Midőn ezen, a honalapítás ezredéves ünnepének rendezésére kiküldött országos bizottságnak is tudomására hozott s azáltal mult év október 12-én tartott ülésében tudomásul vett körülményt a tisztelt Háznak is, ezennel bejelenteni szerencsém lenne, — tekintettel azon mély kegyeletre, amelylyel az ország szent koronája iránt a nemzet mindig viseltetett, valamint tekintettel arra, hogy már hasonló esetekben, amidőn tudniillik a szent koronát tartalmazó szekrény ünnepiesen felnyitattott s ismét bezárattott, az országgyűlés mindkét Háza magát külön küldöttség által szokta volt képviseltetni, bátor vagyok egyuttal a tisztelt Házat kérni, hogy a szent koronának s a koronázási jelvényeknek kellő ővrendszabályok mellett s az illetékes hivatalos személyek közbenjöttével ez évi június 5-én őrzésük helyénél leendő kivételénél s ugyanazon hónap 8-án újból visszahelyezésüknek magát küldöttségileg képviseltetni, illetőleg e tekintetben határozni s hasonló

határozathozatal és a határozatoknak országos határozattá emelése érdekében az országgyűlés főrendiházával érintkezésbe lépni méltóztatnék.

Budapest, 1896. évi január 11-én.

Báró Bánffy.

Mulatság.

* **A nőegylet bálja.** Szombaton, e hó 18-án tartja a jótékony nőegylet szokásos *karton-bálját* az Arany-Bika szálló dísztermében. A bál iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik, mit folytonosan növelnek a buzgó választmányi tagok, akik jegyek elárúsítására vállalkoztak. A vidéki választmányi tagok is serényen forgolódnak és a bál estéjén — meglepetésül — gyönyörű szép hölgykoszorúval fognak bevonulni. Kétkelkedünk azonban, hogy a helybelieket felülmulják. A férfirendezés élén dr. *Fráter Imre*, egyleti ovos jár-kél, fáradozik; buzgóságának sikerült már a rendezőség körébe vonni Debreczen minden ügyes táncosát és szeretetreméltó gavallérját. De hát mit nem is tennének meg a férfiak a nőkért, a nőknek, főleg ha még azok olyan szép humanus ezél érdekében működnek, minő a jótékonyosság! — A bálban a talpalávalókat a *Magyarok* kedvelt zenekara huzza. Szóval az előjelekből ítélve, a nőegylet bálja egy nagyon kedves, egy mindenek fölött kedélyes mulatság lesz. — Jegyek előre válthatók Zádor Lajos, Szent-Királyi Tivadar, Buzágh János és ifj. Gyürky Sándor üzletében.

S z i n h á z.

(P.) Tegnap ismét ünnep volt színházunkban, miután Fumagalli Leon nagyszorú művészetében gyönyörködhetünk. Csodás művészet ez, melynek párját mi vidékiek hiába keresünk; minden szava, minden mozdulata, arc- és szemjátéka: a lelkeben dúló indulatok folyománya. Fumagalli ismeri az emberi indulatok hatását, ismeri azok nyilvánulása módját és tudja azt úgy megjátszani, mint rajta kívül senki más.

A *„Parasztbecsületben”* (Alfió) bár kis szerepe van, hanem ennek a kis szerepnek olyan alakítását láttuk tőle, a mely páratlan s a mely a megcsalatott férj lelki állapotát a leghívőbb tükrözte vissza. A közönség egészen el volt ragadtatva, annyira, hogy a mi nálunk szokatlan — nyíltzinen háromszor hívta lámpák elé.

Mit szöjjünk aztán a *„Mór Ferencz halála”* ezimű dalműről, — mely dalmű, közben legyen mondva — egyenesen az ő számára készült.

Ez a dalmű a *„Haramiák”* utolsó felvonásának egy része átdolgozva a nagy művész számára s megzenésítve egyik barátja által.

Az a jelenet ez, mikor Mór Ferencz mindenkitől elhagyatva, sorsát előre látja s így elesüggedve egyszerre csak megkapja a lelkiismeret mardosás, mely leveri, betegg teszi. Csak hü fegyvernöke van mellette, a ki megpróbálja vigasztalni, de hasztalan. Majd a fegyvernök hírül hozza, hogy mindenfelől fegyveres csapatok vették körül a várat, akik bizonyára az ő elfogására jönnek. Ugy megremül erre, hogy szolgáját kéri: ölje meg őt. Ez azonban nem teszi. A tompa zaj bizonyítja, hogy már közel vannak üldözői, ekkor aztán a függöny zsinórjára felakasztja magát.

Ennek a megjatszását leírni nem lehet; a gyöttrődő ember kínos vergődése, majd a dactól pillanatra megszállt, de ismét esüggedt lélek tükröződése az arcon, a szemekben; majd a haldokló vergődése — olyan látvány volt, melyet sohasem fognak feladni, a kik látták. Ez a művészet nemesak a na-

gyobb vonásokban nyilvánul, hanem kiterjeszkedik a legapróbb részletekre is, itt is művész, itt is utólrhetetlen.

Természetes, hogy a közönség hálásan tapsolt a nagy művészek minden léptenyomon.

Galyassy Paula (Santuzza) ma úgy mutatta be magát, a hogy még eddig soha. Kitűnően játszott. Igazán meglepett vele bennünket, olyan szép játékot produkált, melyben ugyan, mint halljuk, nagy érdeme van a vendég művészeknek, ki a próbán megadta neki az utasításokat. Igen szépen sikerült az éneke is, szóval ez estén remekelt, melyhez itt is szívesen gratulálunk.

Margó Zelma (Lola) szép és sikkes volt, ügyesen játszott.

Német János (Turiddu) önmagát multa felül úgy szép éneke, mint játéka által.

Szóval tegnap egy igazi nagy művészet hatása alatt állott úgy a játszó személyzet, mint a közönség, mert a kitűnő előadás kitűnő élvezetet nyújtott.

Ki lesz a jégkirálynő?

— Aktualis czikk. —

Mialatt Szikszay Gyula hetek óta éjjel-nappal azon győtrődik, hogy a Margit-fürdő jégpályáján legközelebb megtartandó jégünnepély programját miképen kellene összeállítani, hogy az minél inkább érdekes, változatos és impozáns legyen, idején valónak tartjuk felvetni a bizonyára sok vitára és elkeseredett küzdelemre alkalmas adandó kérdést: *ki lesz a jégkirálynő?*

Halifax üde rózsapiros arcu hívei, míg lenge szoknya-szárnyaikkal — mintha a szerelmes suttogásokat kacérkodva hallgatnák — jobbra balra hajladozva sikamlanak tova a síma jegen, nem is gondolják, hogy a közel jövőben milyen harezokat idéznek föl a még most vídám, kedélyes suitejüket képező arany ifjuság között.

Csak most történt egy élénk társas életű vidéki városkában a következő mulatságos eset. Jégünnepélyt rendeztek ott is s hetek óta nem beszéltek egyébről mamák, lányok öregek és ifjak, mint arról: *ki lesz a jégkirálynő?*

Hogy is lehetne elképzelni ilyenkor egyhangú véleményt?

Egyik hatalmas párt egy széke szépséget, másik, mely sem számban, sem tekintélyben nem engedett előnyt az előbbinek, egy barna szépséget akart kitüntetni.

Folyt a korteskedés, kapacitálás mindkét oldalon teljes erővel.

Szavazzunk — hangzott fel a választások szálló igéje a jégünnepélyt megelőző napon és közösen elhatározták, hogy a szavazó lapokat árusítani fogják — jótékony célra.

Nosza megindult a nemes verseny. A közbenes este alatt kávéházakban, társaságokban parin messze felül jegyezték a szavazó cédulákat, melyeknek kibocsátási értéke mindössze 10 fillér volt.

Több száz forint gyűlt be ilyen formán a különböző jelöltek neveivel, de egy ügyes manőver keresztülhuzta a humanus részvényesek számításait.

Egy jómódu üveggyáros ugyanis nem kevesebb, mint 3600 szavazó lapot vásárolt össze s mindenikre rájegyezvén unoka huga nevét, ezzel eldöntötte a választás sorsát.

A győztes kisasszony különben nem érdemtelenül nyerte a kitüntetést, mert egyike az ottani hölgyvilág legesinosabb, legkedvesebb tagjainak s nemesak a jégen hasít szép körveket, de a fogékony férfi szívekben is mély vágásokat tesz fekete szemé pillantásaival.

Nálunk, hol még remekebb s nagyobb számú gárdája van a koresolyasportot űző fiatal fess hölgyeknek, nehe-

zebb feladata lesz a jeunesse doreának a választásnál, miért is erősen ajánlhatjuk a rendezőségnek — melynek az ügyes jelzőt szívesen hitelezük — hogy annak megkönnyítésére jó előre módozatokról gondoskodják.

Louis.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbíró szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Offhona”-a. Keresk. akadémia palotájában.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Délelőtt: Hétfőn, Csütörtökön, Kedden 11—12 óráig, Szerdán, Pénteken, Szombaton 9—11 óráig. Délután: Minden hétköznap 2—5 óráig. Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai mülhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szomban d. e. 11—12 óráig.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet katon-bálja.

Január 18. Ács-ifjuság bálja a Margit-fürdőben.

Január 18. A függetlenségi kör bálja a Koronában.

Január 19. Borbély- és fodrász-segédék táncmulatsága a Margit-fürdőben.

Január 22. A timár-ifjuság bálja a Koronában.

Január 25. A Pölgári-kör bálja az „Arany Bika” disztermében.

Január 26. Sz. Nagy Károly 50 éves jubileuma.

Január 29. Orvos-gyógyszerészeti bál a Bika-szálló disztermében.

Február 1. Gazdász táncmulatság a Bikában.

Február 15. Jogász- és tisztviselői-kör bálja.

Febr. 18. Az Évang. filléregylet tea-estélye az Arany Bika szálloda disztermében.

— **A gázmérgezés áldozata.** Remény, bizalom váltotta fel a kétségbeesést, mely két hosszú napon keresztül, mint fagyos sötét felhő takarta el szerető szívek elől a boldogság felkelő napját. Dr. **Lukasich** Béla belügyminiszteri fogalmazó, kinek szívreható szerenésatlenségét tegnap megirtuk, — lassan bár, de folytonosan javul. Tegnap még csak pár szót tudott szólani a beteg; a folytonos élesztési kísérletek dacára is alig-alig szakadt félbe apathikus állapota; de ma már egészen visszatért eszmélete, tisztán fölismerte környezetét. Mintha hosszú — hosszú álomból ébredett volna fel, kérdezte: *Mióta vagyok beteg? Mi történt velem? Orvosainak alapos reményük van felgyógyulásához.*

— **Az új személydíjszabás.** A közlekedési közlöny ismerteti az államvasúti személydíjszabás módosítását. A szomszédos forgalomban ezentúl két vonalszakasz helyett három lesz, a kettő régi díjszabással, a harmadik osztályonként ötven, harmincz, husz krajczáros jeggyel, a mi némi fölemelést mutat. A második osztály a 13 vonalszakaszig tíz, a 14. vonalszakaszig husz krajczárral lesz drágább. Az első osztály az első vonalszakaszra 50 helyett 60 krajczár lesz, a többi vonalszakasz ezen az új alapon képződik. Így a 13. zónában hét forint helyett 8 frt 10 kr. lesz, a 14-ikben 8 frt helyett 9 frt; gyorsvonatnál a harmadik osztályuk a 14-ik zónában emelkedik husz krral; a második osztályban 12-ik zónáig változatlan; a 13-b n 6 frt 50 kr. helyett 7 frt; a 14-ikben 7 frt helyett 8 frt lesz, a gyorsvonat első osztálya első vonalszakaszban 60 kr. helyett 75 kr. lesz s ez alapon számítva a többi vonalszakaszt is. A 12-ik zónában 7 frt 20 kr. helyett 9 frt., a 13-ikban 8 frt 40 kr. helyett 10 frt 50 kr., a 14-ik zónában 9 frt 60 kr. helyett 12 frt lesz.

— **Lapunk — mint argumentum.** Kitűnő ötlete támadt Dermár Pál dárdai okleveles patikusnak, a ki Debreczenben kilenczodik gyógyszer-tár felállításáért folyamodott a belügy-miniszternél. Kérvénye elintézés végett lejött a tanácshoz. Dermár most utólagosan csatolatni kéri folyamodványaihoz a Debreczeni Ellenőrnek azon számát, mely a polgármester jubileumakor jelent meg, benne egy alkalmi czikkkel, amely Debreczennek az utolsó husz esztendő alatt elért elvitázhatatlan rohamos haladását rajzolja. Dermár ez ujság közleménnyel támogatja folyamodását, ezzel bizonyítja állításának igazságát, hogy t. i. Debreczen mostanában fejlődött már annyira, hogy eltarthat kilenczodik gyógyszer-tárt is, a meglévők veszélyeztetése nélkül.

— **A millenniumi vásárnapok.** A kereskedelemügyi miniszter az ezredéves kiállítás tartamára, vagyis 1896. május 1-től nov. 1-ig a vasárnapi munkaszüneti törvénynek a kereskedelmi elárúsításra vonatkozó intézkedéseit felüggeszteni szándékozik. A kérdés megoldása iránt a miniszteriumban most folynak a tárgyalások; miután azonban a kereskedelem miniszter az érdekelt faktorokat is meg akarja hallgatni, a kérdésröl nézve véleményt kér az összes hazai, ezek közt a debreczeni kereskedelmi és iparkamarától is.

— **Fagyott hulla.** A tél, a tél, — csak a sele ne vóna — susogja fogvaezogva a rongyokba burkolt cigány, mialatt félig meztelen testét sötét-kékre dermeszti a zuzmarás faágakat tördelő kegyetlen éjszakai szél. De azért vajmi ritka eset, hogy cigányt — bármilyen hideg tél legyen is — megfagyva találnának. Most megesezt az a rendkívüli eset. B.-Ujvárosban ugyanis egy **Balog Róza** nevű kártyavető cigány-asszony az ottani gyepmesteri telep egyik szellős kamarájában huzódott meg — még a hó elején — s tegnap ott találták meg esontta fagyva. — Valószínűleg pálinkamámora vitte oda s mivel a faalkotmányt most nem használják semmire, 8—10 nap óta ott feketett észrevétlenül. Mindeu része merev, kemény volt az ülő helyzetben talált hullának s felbőrén a fagy esillámai fénylettek. A holttestet aztán orvosi rendeletre enyhébb helyre vitték, hol sikerült annyira kiegyenesíteni, hogy legalább az egyszerű koporsóba befektethették.

— **Nyomor elől a halálba.** A szegény napszamos ember élete télen olyan, mint a hóval borított mezőkre, erdőkre itt maradt madarak-é: tengődés. A mit rövid nyári munkája eredményez, már az ősz alatt felemészti s a tél hideg napjain fázva, nyomorogva várakozik a tavaszi napokra, a mikor ismét keresethez juthat. Különösen a falun lakó napszamosok helyzete szomorú. A hol valami iparral nem foglalkoznak, ott bizony nagyon esőndes a község s a szegények valósággal téli álmat alusznak. —

Jekis Ferencz 60 éves, B.-Ujvároson lakó napszámos nagyon megunhatta az egyhangu, munkátlan, nyomorusággal teljes életet, mert tegnap, mialatt felesége és fia unalom-üzésből a szomszédba mentek — felakasztotta magát az egyszerű szoba mestergerendájára. Halva találták meg.

— **Ki akar háztartást tanulni?** Az országos nőképző-egyesület háztartási tanfolyamot nyit, melyen a művelt osztályok lányait a háztartás sokágu tudományára oktatták; a gyakorlatilag elsajátítandó tantárgyak ezek: főzés föltalálás, kenyérsütés, a dísznő-ölés anyagának földolgozása, az élelmi szerek eltartása (beleértve a befőzést is), továbbá terítés és főlzolgalás, ruhatisztítás és vasalás, fehérnemű készítése és javítása, gépvarrással egybekötve, szabás és ruhavarrás. Az elméleti tantárgyak: a háztartási technológia (melyben különösen az élelmi szerek hamisításának s tápláló és piaci értékének ismertetését tárgyalják), továbbá a háztartási könyvtárral és az egészségtan. A tanfolyam február 15-ikével kezdődik és három hónapra terjed. Csakis 15-ik évüket betöltött leányok vehetnek benne részt. A gyakorlati tanítás úgy folyik, hogy fölváltva a leányoknak egyik csoportja a konyhában foglalatostokodik, a másik csoportja kézimunkát üz és így a növendék hetenként háromszor, minden második nap főz, amely napokon az intézetben tartozik étkezni, amennyiben a föltalálás, terítés, főlzolgalás stb. begyakorlása érdekében szükséges, hogy a főző-növendékek rendes ebédet is tartsanak az intézetben. Ennél praktikusabb tanfolyam még aligha nyílt meg a fővárosban.

— **Halálozás.** Daróczy Zsuzsanna, polgár Csöreg Péterné asszony 14-én, 50 éves korában elhunyt. Temetése 16-án lesz a szél-utczai 2618. sz. háztól. — Köllő Juliánna, polgár Oláh Andrásné asszony 14-én 45 éves korában meghalt. Temetése 16-án délután 2 órakor megy végbe a homok-utczai 2930. sz. háztól.

— **A nők és a férfiak-példabeszédekben.** Hogy különböző népek mint vélekednek a férfiakról és milyen véleményt táplálnak a nőkről, arra vonatkozólag legjobb dokumentumok a különböző nemzetek példabeszédei. Ezekből adunk egy kis szemelvényt az alábbiakban: A férfi többet nyom a szalmából, mint a nő aranyból. (Francia példabeszéd.) — Egy sipka többet ér, mint száz főkötő. (Olasz.) — A nő kegye a gulyást is lovaggá teszi. (Gascognei.) — Szerelm és pézma hamar elárlják magukat. (Velencei.) — Szerelmre és ostobaságra sohasem elég öreg a férfi. (Finn.) — A szerelmnek nincs szüksége pápaszemre, mivel vak. (Török.) — A férfi tűz, a nő fujtató, melybe az ördög fu. (Toszkánai.) — A szerelmesekek mindig azt hiszik, hogy más emberek szemei ki vannak szurva. (Spanyol.) — A szerelmesekek szemein csengettyű függ. (Dán.) — „De hiszen leányok, ez az ember vak!” „Annál jobb!” (Velencei.) — Minden szőlőnek karóra van szüksége. (Lombardiai.) — „Hova menjek? Tanácsoljatok okosan, azonban ne mondjátok, hogy ne!” (Német.) — A szövő leány menyasszonyi ingére gondol. (Orosz.)

— **Ujra megnyílt iskolák.** A hajdusoboszlói elemi nép- és polgári iskolák valamennyi osztályának megnyitását engedélyezte Rázso Gyula alispán tegnap. Tudvalevőleg ugyanis ez iskolák a kanyaró- és vörheny-járvány miatt lettek bezárva. A járvány azonban már megszűnt s ismét kezdetét vehette a tanítás.

— **A közbiztonsági forgalma.** Csáky János, a közbiztonsági igazgatója a mezőrendőr kapitánysághoz, mint első fokú állat-egészségügyi hatósághoz betérjett a közbiztonsági 1895. évi forgalmáról. A jelentésből a következőket közöljük. A vágóhidon a múlt évben leölték: 5 bika, 69 ökör, 1277 tehén, 14 bivaly, 2581 borjú, 2906 juh; 30 kilogrammnyi

sulyon felüli sertés 8595, 30 kilogramm aluli 86, összesen 8681; közfogyasztástól elvonatott 55. Kényszervágatás 11 esetben eszközöltetett s egy esetben a kimérésre való engedély megtagadtatott. 54 sertés borsókás volt, s ezeknek 2300 klgnyi husa ipari czélokra használtatott.

— **A kis féltékeny.** Olyan szálló ige lett már az, hogy nincsenek többé gyermekek. És ezt a szálló ige megerősíti az a kedves kis naiv jelenet, mely tegnap lejátszódott a koresolya-pályán. Két kis aranyos bébét botorkált a jég közepén. Két kis szőke leány. Az egyik, a kis fehér boás már biztonsággal sikamlott ide tova, míg a másik, a kis Lili egy helyben állott, nem mert egy lépést sem tenni. Meglátszott, hogy először van még koresolya csatolva gombos cipőcskéjére. Az ügyesebb Gizike kacson fogta és messze elvonszolta a kis ügyetlent, a hol nem esuszkált senki és egyszerre eleresztette. Lilike kajimbálózott egy darabig, míg aztán elterült a sikos jégen. Nem ütötte meg magát, hát nevetett és kapaszkodni kezdett, hogy talpra álljon. Hiába volt minden erőlködés, mert mindannyiszor térdre esett. Eleinte tréfának vette a dolgot, de mikor már pirosra ütötte kis térdét, kérésre fogta a szót.

— Emelj fel Gizike.
— Nem, és nem.
— Kiáltani fogok a nevelő nőnek.
— Hasztalan, mert oly messze vannak, hogy nem hallják meg a szavadat. Hiába kérsz és csak egy feltétel alatt viszlek a lépcsőhöz.
— ?
— Ha nem beszélsz többé Bétához.
— Igérem.

És a szorongatott kis Lili megfogadta, hogy nem enyeleg többé a nyolcz éves Bélussal. Bélus pedig ezalatt a hat éves Bözsikének csapta már a szelet.

— **Ritka kőso.** Nagy port vert fel a természeti ritkaságokat kedvelők előtt egy szibériai sóbányából került kőso, melynek belsejében víz van. Ilyen ritkaság pedig nálunk Debreczenben is van. Dalárdánk erdélyi körutja alkalmából ugyanis a maros-ujvári sóbányából egy levélnyomatot nagyságra kimetszett kristálysódarab került Harmath Gergely reáliskolai tanár ur birtokába, melynek közepébe mogyoró nagyságu vízesőpp van, mely minden bizonynyal a sötömb alakulásának idejében került oda.

— **Az új fajta rozskenyér.** Arról az új fajta rozskenyérről, melyet Gelinck rigai kereskedő talált föl, sokat beszélnek mindenfelé. Már Liebig is úgy nyilatkozott 1844-ben, hogy a szegényebb néposztályok éhségének csillapítására a legegyszerűbb eszköz volna, ha a kenyérlisztet korpával kevernék. A korpa a legkitűnőbb tápszerek egyike s egyáltalán semmi értelme annak, hogy a kenyeret, illetve a lisztet, ettől a fontos tápszertől megfosztjuk, mely legalább is 60—70 százalékkal fokozná a kenyér tápértékét. Gelinck találmánya is Liebig e kijelentésén alapul s eljárása a következő: A rozstot mindenek előtt megrostálják, hogy a hozzátapadt szeméttől megtisztuljon, azután ráadásul hideg vízzel alaposan megmossák. Ha a víz már tisztán folyik le, a magot forró vízbe teszik, hol a telt szemek csakhamar lesüppednek, az üres szemek pedig fönn usznak s így eltávolítandók. Innen jut a mag a Gelinck által szabadalmazott malomba, mely kész tisztává őröli: a szükséges só és fűszerek hozzátetele után a dagasztó-gépbe kerül a tészta, mely azt a kívánt formákba önti, úgy, hogy csak a komeczébe kell beállítani. Az egész eljárásnál arra kell figyelni, hogy az emberi kéz se a nyers, se az őrölt és gyurt anyagot ne érintse, úgy hogy az így előállított kenyér igazán a legideálisabb kenyérnek mondható. Dr. Bischoff

vegyelemzése szerint ez a kenyér, dacára a nagyobb víztartalmának, lényegesen nagyobb tápértékű, mint a másféle kenyerek. — Az emészthetősége is könnyebb, mert jóval lazábban függ össze a tésztaja. Az se utolsó előnye, hogy nagyon olesó.

Városi és megyei hírek.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Közeledik az első közgyűlés ez új esztendőben. Számos fontos és kevésbé fontos ügy vár elintézésre. A jog- és pénzügyi bizottság is előveszi a neki véleményezésre kiadott tárgyakat. E végből ült tegnap össze. Jelen voltak: Vértessy István főjegyző mint elnök, Csanak József, Lengyel Imre, Steinfeld Antal, Komlóssy Dezső, Zádor Lajos, dr. Balkányi Miklós, Márk Endre, Szilágyi Károly, Abraham László, Szabó József, dr. Magos György és Varga Károly jegyző.

A bizottság ezuttal a dolog könnyebb részével végezett. Nehány kisebb ügyre mint telepedési kérvényre adott javaslatot. Külön érdemel fölemlítést Mendelovits Lajos kérelme.

Debreczen képeiben

Czímű vállalata pártfogása iránt Mendelovits ugyanis apró fényképekből albumot akar összeállítani és kiadni a millenium alkalmából, hasonlót az efféle ösmeretes albumokhoz. Ebben Debreczen szebb utcái, terei, épületei volnának láthatók. Idegen látogatók előtt úgy idehaza, mint a kiállításon kétségtelenül kaposak lennének ezek az olesó kis albumok. Mendelovits, hogy ezen a városnak is érdekében álló vállalat kivételét biztosítsa, folyamodott a városhoz az iránt, hogy azokból ezer forint áru példányt rendeljen meg.

A jog- és pénzügyi bizottság maga is kívánatosnak tartja ezen vállalat sikerülését, azonban tekintettel a kiállítási költségekre előirányzott összegnek amenny sem elegendő voltjára és tekintettel arra, hogy a város a monumentális középületeket a milleniumi kiállításon való bemutatás végett megfesteti* — csupán 200 forintig véleményez megrendelést a képes albumból.

A házszámozás.

Dr. Balkányi Miklós indítványára fölkéri a bizottság a tanácsot, hogy a házszámozás ügyét már a januáriusi közgyűlésen sziveskedjék előterjeszteni. Ezzel kapcsolatban indokolt kimutatást kér a bizottság a tanácstól mindazon megbizatásról, a melyeket a közgyűléstől kapott, de azoknak még eddig eleget nem tett, vagy nem tehetett.

A tisztviselők pótdómentesek.

Az adóügyosztály kérdezősködése következtében a tanács felhívására véleményt adott a bizottság arra nézve is, hogy a 6 1/2%-os községi pótdó, mely a tüzoltó intézmény, szegényház és a járdák építésére vettetik ki, — tartoznak-e fizetni a város házipénztára, az alapítványi pénztárok, a városi tisztviselők és nyugdíjasok állami adójuk után?

A bizottság abban a véleményben van, hogy a város saját állami adója, valamint az alapítványi pénztárok is tőkekamat adójuk után fizessék a községi pótdó, mert így határozta el azt a közgyűlés. A városi tisztviselők és nyugdíjasok azonban a pótdófizetés alul törvény szerint mentessenek fel.

*) Bár festetné már! Mert mindjárt kifogyunk az időből. A szerkesztő.

Az ezredéves kiállításról.

— A kiállítási sajtó-osztály értesítése. —

Budapest, január 14.

Katona-iparosok és kereskedők kiküldése a kiállítás tanulmányozására.

Az ezredéves országos kiállítás elnöke Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter kezdeményezésére e tárgyban Fejérváry báró honvédelmi miniszter a következő intézkedéseket vette tervbe:

A tényleges szolgálatban tartott 2-ik évfolyambeli legénység közül az iparos és kereskedő-íjak az a része, mely az 1896. évi őszi fegyvergyakorlatok után szabadságolva lesz, a kiállítás akadálytalanul meglátogathatja.

Ez időszakon túl a tényleges szolgálatban visszamaradó első évfolyambeli legénység között levő iparos és kereskedő ifjakkal a miniszter előjáró parancsnokságai útján közölni fogja mindazon előnyöket, melyeket ily tanulmányut előmozdítására a kereskedelmi iparkamarák nyújtani fognak. Ebből kifolyólag a csapatparancsnokságokat a honvédelmi miniszter arra fogja utasítani, hogy az említett legénységet közvetlenül az őszi fegyvergyakorlatok befejezése után október második, harmadik megfelelő csoportok alakítása mellett a szolgálati viszonyoknak megfelelőleg rövid időre szabadságolják, és hogy azok névjegyzékét, a kik a kérdéses ezéla szabadságért folyamodtak, az időpontnak megjelölésével melyben a szabadságot megengedik, hozzá betérjesszék.

A katona-kereskedő és iparos ifjak tanulmányozásának előmozdítása érdekében, értesülésünk szerint, a kereskedelmi és iparkamarák a maguk területére kiterjedő mozgalom megindítását vették tervbe.

A transvaali burok.

A transvaali köztársaság és szabadságszerető népe, odalenn Afrika déli szögletében, az egész világ éfdeklődését felkeltötte, a krügensdorfi esata óta, a melyben a vitéz burok az „Erős várunk nekünk az Isten” kezdetű dicső éneket alaposan megverték az országukba betolakodott aranyszomjas kalandor csapatot.

Ezek a burok azoknak a kivándorló hollandusoknak ivadéka, a kiknek honfitársai mindig vendégszerető áldozatkészséggel gondoskodtak a híres németalföldi egyetemeket látogató magyar református diákokról, a kik a mult századokban könyveket és bibliákat, köztük a debreczeni Csipkés Komáromi bibliát, nyomattak magyar hitsorsosaik lelki épülésére, a kik közül támadt a nagy nevű Rujter Mihály admirális, a gályarabságra huzelt protestáns papok kiszabadítója (kollegium előtt emelkedő emlékoszlopon ott ragyog az ő felejthetetlen neve is.)

Az általános rokonszev, melylyel a szabadságszerető, patriarkalis és egyszerű hollandi telepítvényesek önvédelmi harcát az egész földgömbön kísérik, kiváló aktualitást kölcsönöz Bousquet Henry francia utazó és író écsatéléseinek, kit a mult év elején kiküldötték a transvaali aranymezőkre.

Nagyon érdekes népfaj lakja ezt az országot. Az eredeti hollandi faj francziákkal és németekkel vegyült, de az utóbbiakat magába teljesen beolvasztotta. Ezek a burok vagyis parasztok, kik épenséggel nem élelmese, bár a föld, amelyen laknak, megmérhetlen arany- és gyémántkincseket rejt magában. Csak egyesek szereztek köztük mesés gazdagságot a witwatersrandi bányák kink-

názásánál, de ezek a dugsgazdag burok is úgy élnek, mint testvéreik, az egyszerű farmerek, kik az aranymezőktől távolfekvő kerületekben élve, nem hallják a kalapácsok zaját és megvannak elégedve tágas virányaikkal, a szép tiszta éggel és családi bibliájukkal.

Ezek a burok, vagyis parasztok, akik büszkék erre a névre, nem földmivelők. Az ekét nem szeretik, csak annyit vetnek, amennyire elkerülhetlen szükségük van, egyébként pásztorok a szó igazi értelmében. — Nem esüirekre, magtáraikra büszkék, hanem legelőikre és gulyáikra, ökrök, ló- és juh-tenyésztésükre. A földmunka meghajtja a testet, de a burok nem görnyednek, fönhordva fejüket, feltékenyek szabadságukra és függetlenségükre és nem akarnak rabszolgái lenni a földnek sem. Kedvelik az utazást és nincs szilárdul épített lakóházuk, mely a családot egy tűzhelyhez lánczolná. A boer tulajdonképeni lakhelye nem annyira farmja, mint inkább ökrös szekere, ez a vászonnal fődött mozgó ház, amelyen a végtelen síkságot bejárja.

Két tanítómestere van a burnak: a „veldt”, a messze elterülő, hallgatag mező és a biblia. Isten tanai és a természet szülték ezt a magasabb emberfajt. A veldt végtelenségével tanította meg őket a szabadság szeretetere, a biblia vallásossá tette őket. De nem annak a hitnek követői ők, mely engedékeny és elnéző az emberi gyöngeségek iránt, vallásos meggyőződésük merev, kemény, mely gyűlöli a kromplomiszumokat. Így fogva föl az Istent, van ebben valami emberi büszkeség, mely a teremtvényt az alkotó színe előtt jogokkal ruhazza föl, amikor kötelességeket ró vállaira.

Egy transvaali pap így beszélt a szószékéről, amikor fölolvastva a prédikációt megelőző imákat közvetlen Istenhez fordult e szavakkal: „Te, aki védeni tartozol azokat, kik imádnak, az igazságtalan atya szigorával bántál velem: üldöztél, én meghajoltam; megkettőztetted haragodat és újabb csapásokat mértél rám, jól van, én föllázadok és kinyilatkozatom neked, hogy ha egy év leforgása alatt nem részeltetsz abban a kárpótlásban, melyet elvárok igazságszeretetedtől, elhagylak és más Istenhez imádkozom.” Vallásuk kitörülhetlen nyomokat hagyott a burokon. Soha lapot nem olvasva, kálvinista őseik erős meggyőződéseinek örökösei lévén, gyermekkor óta a biblia olvasásához szoktak: ez egyetlen könyvük, egyetlen vezérük az élet ösvényein. Parlamentjükből egy ízben egy liberális képviselő intézkedéseket indítványozott az évről-évre megújuló saskajárás ellen. A többiek azonnal fölzudultak. Egy vén bur föllépett a szószékre és kijelentette — hogy a saskajárás oly csapás, melylyel Jehova egykoron a zsidókat sújtotta és ha Isten ma is ezzel él, hogy népet büntesse, jól megérdemelt büntetés ez, melynek elejét venni szentségtörés volna. Egy másik képviselő ugyanily észjárással ellenezte, hogy villámhárítót tegyenek a kormány épületére.

Az ily egyszerű és erős lelkeken nem sok nyomot hagyott az civilizáció. A bur nagyon közel áll a természethez, durva, romlatlan, kemény; a rabszolgaságot nem ellenzi, de a képmutatást és csalást gyűlöli; a költészet iránt nincs érzelme, nem filozóf, a politikától föl, de paraszt ösztöne, ha kell, kiünö diplomatává teszi.

De mindenek fölött kidomborodik két főerénye: hajthatlan függetlenség-szeretete, az a lángoló tudat, hogy szabad ember és szilárd eltökéltsége, hogy ezt a szabadságot élete árán is megvédi és — mely, vallásos meggyőződése.

CSARNOK.

A ki boldog volt.

Írta: Merk E.

Fordította: Popper Dező.

— Ne nézzem rám olyan szánakozással! Ez a szájalom Öntől — a legborzasztóbbat mondja, a megfoghatatlant! — De nem, nem! Az nem lehet! Nem, az lehetetlen! Nem igaz, ugy-e Vilmos nem halt meg? Mindent, csak halált nem — csak halált nem!

Nem bicezentett a fejével és nem is szólott. Mereven és sápadtan bámult maga elé. De Julia leolvasta az igazságot arczáról.

Egy velőtrázó sikoltást hallatott a szegény asszony.

A fiatal asszony egyik unokanövéré, ki akkor ép náluk tartózkodott, megijedve rohant az előszobába, utána a kis fiu és a eseléd.

— Mamán, mi bajod van? Ez az idegen ember akar talán bántani? — kérde a kis Albert.

A különben vig, ledér Ruedán erőt vett a meghatottság, kezénél fogta a kis fiut és a fülébe sugta neki, hogy menjen ki és nagyon, de nagyon csendes legyen, — mert a mama beteg.

A gyermek szót fogadott és kiment, de Rueda még mindég nem tudott egy betűt sem mukkani, úgy érezte, mintha a nyaka be lett volna hurkolva. Megfogta az unokatestvér, egy esenevész, halvány, fiatal leány kezét és a mellettük levő szobába vezette, hol suttogva elmondta a történeteket, melynek mint mondá, ő volt maga az oka, a mennyiben szenvedélyétől elragadtatva éjjeli koresolyázást rendezett és barátja a többiektől oly messzire hatolt előre, hogy midőn a szerencsétlenség megtörtént, minden mentési kísérlet késő lett volna.

— Kora reggel találtunk holttestére. Már be is hozattam a városba — tevé hozzá lassu hangon. — Bizza reám ezen kedves halott eltemettetését, de kérem adja tudtára annak a szegény asszonynak helyettem a borzasztó valót, én nem tudok egy szót sem ajkamon kiereszteni, ha szembe állok vele.

Az ablakmélyedésbe megállott Rueda, mozdulatlanul, míg a leány zokogva ment kifelé; hallotta, a mint egymásra borulva sírnak és suttognak, egy nyögést, sikoltást és szivetrázó folytonos panasz-szavakat: „Meghalt! Meghalt!”

Repülni szeretett volna ettől a borzasztó jajveszéklő jelenettől egész a világ végéig; az ilyen jelenettől, mely sehogy sem illett az ő folytonos vig életéhez; borzadt azon gondolattól, hogy kénytelen lesz egy pár izetlen vizasztaló szót hebegni a fiatal asszony előtt és mégis elhagyta most a különben merész férfit, a ki elég gyakorlottsággal birt minden iránt — ezen tragikus fájdalomban a bátorsága: úgy érezte magát, mintha oda lett volna nőve ahhoz az ablakhoz.

Még egy darab ideig ott maradt állva mint néma tanuja a mély fájdalomnak; közelében egy megtört szív, mely még pár órával ezelőtt nyugodtan dobogott és a melyet ő zuzott szét. Azután eszébe jutott, hogy elhunyt barátja iránt még kötelességei is vannak; elérkezettnek látta az időt, hogy mennie kell.

Lassu léptekkel akart elvonulni Julia előtt; szegyelte jelenlétét. A fiatal asszony egyedül volt, a széken ült előre hajolva, karjait göresösen magához szorítva, míg nagy könnytelen szemével mereven bámult maga elé. Kis fehér főkötője a földre eszúzott, barna haja pedig borzosan hullott halavány arczán le vállaira. Akarata ellenére eszébe jutott, hogy mily szép felesége van az ő szerencsétlenül járt barátjának.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

*** A „Hajdumegyei Takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága** — mint levelezőnk jelenti — ma adta ki 1895 évről szóló zárszámát, a mely szerint kitűnik, hogy az intézet tiszta vagyona 804.620 frt 64 kr. Bruttó forgalma a múlt évben 3.878.741 frt 59 kr volt, a melyben a kabai és szováthi fióktelepek forgalma is beufoglalatik. Az évi tiszta nyereség 23.084 frt 33 krból áll, a mely az 1894 évi 1500 frt áthozattal 24.584 frt 33 krt tesz ki. Ez összegből 1000 drb 150 frt névértékű részvény osztalékként 15000 frt javasoltatik felosztatni, a részvény tartalék tőke dotálására 3467.50, igazgatóság, választmány, felügyelőbizottság és tisztviselők jutalékául pedig, valamint a jótékony alaphoz 4616.83 frt csatolatik, 1500 frt pedig áthozatott az 1896 évre nyeresémeny feleslegül. A 13 év óta fennálló Hajdumegyei takarékpénztár részvénytőkéjét a múlt évben emelték föl 60000 frtról 150000 frtra a részvényesek szolidaritásául sem bizonyíthatja jobban, mint az, hogy tartaléktőkéjét két év alatt 17.440 frt 50 krra emelte; igazgatósága tíz év óta nem változott s vezérigazgatója *Adler Samu*, a kinek szakavatottsága és üzleti érzéke ezt az intézetet mai virágzása fokára emelte. Csak így volt lehető, hogy a Szoboszlón székelő s szintén kitűnő vezetés alatt álló „Hajdu-Szoboszlói takarékpénztár” mellett ez intézet a közönség érdekeit kellőképen és kifogástalanul szolgálhatta s szolgálja a jelenben is.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. január 15-én

Államadósság :		
Magyar aranyjárdék 4%.	121.75	122.25
vasuti beruházásiköt. 4%.	124.50	125.50
koronajárdék 4%.	99.—	99.50
regále vált. köt. 4%.	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%.	122.—	122.50
Egységes állam kötvény 4%.	100.—	100.50
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	141.—	143.—
Részvények :		
Magyar hitelbank részvény	392.50	393.—
Osztrák hitelbank részvény	357.—	357.25
Magyaripar- és keresk. bank. r.	112.—	113.—
Sorsjegyek :		
Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	126.50	128.—
3e-os „	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsj gy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.75	11.25
Osztrák „	18.50	19.—
Olasz „	12.50	13.—
Bazilika sorsjegy	7.40	7.80
Jó-sziv „	3.—	3.30
Pénznekem :		
Cs. és kir. arany	5.67	5.74
20 márkás arany	11.88	11.92
20 frankos arany	9.60	9.63
10 Sovereigns	12.—	12.05

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, január 14.

Gabona-üzlet. Buzát ma jól kínáltak, a kereslet kedvező volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 25 ezer métermázsa változatlan áron, kizárólagos hazai minőségekben, de jórészt a helybeli raktárakról.

Egyéb gabonaművekben kevés forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Eladások :

Buza : Tiszav. : 1000 mm. 82 kg. 7.22 és fél frt. 100 mm. 3.14 kg. 7.27 frt. 150 mm. 81 kg. 7.25 frt. 200 mm. 81 kg. 7.37 és fél frt. 200 mm. 81 kg. 7.27 és fél frt. 100 mm. 81 kg. 7.20 frt. 200 mm. 81 kg. 7.27 és fél frt. 100 mm. 80 kg. 7.27 és fél frt.

Zab. 6.25—6.45

Határidő-üzlet.

Az irányzat gyenge forgalom és kisebb árhullámzás mellett változatlan maradt.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Zárlat 1 óra :

	frt
Buza szept.-októberre	1896 7.12—7.12
„ márcz.-ápr.-ra	1896 6.90—6.91
Rozs szeptem.-okt.-re	1896
„ máj.-júniusra	1896 6.23—6.24
Tengeri máj.-jun.-ra	1896 4.43—4.44
Zab márcz.-ápr.	1896 6.08—6.10
Repeze aug.-szept.	1896 10.60—10.70

Zárlat 4 óra 30 perczkor :

	frt
Buza szept.-okt.-re	1896
„ márcz.-ápr.-ra	1896 6.91—6.93
Rozs szept.-okt.-re	1896
„ márcz.-ápr.-ra	1896 6.23—6.24
Zab márcz.-ápr.-ra	1896 6.08—6.10
Tengeri jul.-aug.-ra	1896
„ máj.-június-ra	1896 4.43—4.45
Repeze aug.-szeptre	1896 10.65—10.70

Sertés piac z.

Budapest, január 14.

Magyar elsőrendű : Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg-sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 53 krtól 54 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klg. sulyban) 49 krtól 50 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klg-ig terjedő sulyban) 40 krtól 50 krig. **II. Magyar szedett :** Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 47 krtól 48 krig. Közép (páronkint 220—280 klg. suly) 46 krtól 47 krig. Könnyű (páronkint 220 klg-ig terjedő sulyban) 45 krtól 46 krig. Sertéslétszám : 1896. évi jan. hó 12. napján volt készletben, 31722 darab. 1896. évi január hó — 13-dik napján felhajtott 607 db. 1896. jan. hó 13-ik napján elszállított 294 db. 1896. évi jan. hó 14-ik napjára maradt készletben 32035 db. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 89. sz. Páratlan bérlet 89. sz.

Ma, szerdán, 1896. január 15-én,

NŐK BARÁTJA.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta ifj. Dumas Sándor. Fordította Kürthy Emil. (Rendező Hevessy G.)

Holnap, csütörtökön, 1896. január 16-án,

páros bérletben :

UGYANEZ.

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő : Koncz Ákos.

Szabó Lajos Fiai

czég

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a közeleg **farsangra** már raktárra érkeztek a 1—39—12

legújabb

Farsangi divat-

czikkék :

szines **selymek, luszterek,** világos szinű **divatszövetek, legyezők, szalagok, keztük.**

OROSZ SZÉPÍTŐ különlegességek

G. RIES.

Venus-

Crème

bőrkonerváló szer.

Orosz császári udvari szállító.

Moszkva—Bécs.

V., Laurenzgasse 3.

Egészségügyi hatóság

által

megvizsgáltatott,

Kitűnő, teljesen ártalmatlan cosmeticum, kiválóképen hasznos a bőr zsírfőnye és érdessége ellen; a bőrt vastító fehérré varázsolja, a ránczok és redők képződését megakadályozza, és megővja az arcszín fiatalos frissességét. A „Venus crème” nem tartalmaz senmi **zsír- nemű anyagot**, azért soha nem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom nélkül alkalmazható. **Ára 2 frt.**

„Eugénie folyópép” mirtus-virágokból az arcszín szépítésére s a virágzó, üde arcszín állandó megőrzésére. Ugy az arcznak és nyaknak, mint a kéznek és karoknak gyönyörű lágyaságot és márványszerű tisztaságot kölcsönöz; a bő minden érdességét és foltosságát megszünteti. **Ára 2 frt.**

Eugénie vörös folyékony arczenőcs teljesen ártalmatlan. Az ajknak, arcznak és füleknek szép természetes rózsaszínű kölesönöz; villamos fény mellett is természetes színben tűnik fel s 3 napig is tapadva marad a bőrön.

„Eugénie hintőpor” fehér, rózsaszín és ormeszínben, tartósan észrevétlenül tapad, s a bőrnek természetes lágyaságot és üdösséget kölcsönöz. **Ára 1 frt 20 kr. — Pamaocsal együtt 1 frt 50 kr.**

„Trioxen” kitűnő hajnövesztő szer; erősíti a hajgyökereket, teljesen megakadályozza a korpaképződést. **Ára 1 frt 60 kr.**

„Nigritine végétale” hajfestő fekete és barna. A haj ezen szerrel festve 6 hétig is megtartja a színét és teljes lehe ellen a müle és festést természetes szintől megkülönböztetni. **Ára 3 frt 50 kr.**

Folyékony kaukázusi bajuszpedró a bajusz növesztésére és épentartására. A bajusz felsütése nem szükséges, a nélkül is mind n bajusznak a kívánt forma adható. **Ára 75 kr.**

FŐRAKTÁR DEBRECZEN:

Szent-Királyi Tivadar

7—25—2 müpar-áru raktárában.

Férfi-ruhákra

Peruvien,

Tricot, Doskin,
Brassói és gácsi
divatposztók

olcsó, szabott áron
kaphatók

Szabó Lajos fiai

özégnői,

Debreczen, Rózsátér. 1-39-11

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

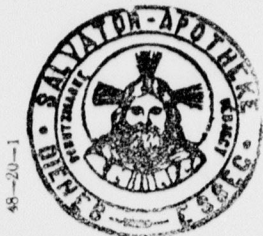
Az **ESZÉKI SPITZER-KENŐCS**
és az **ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.**

Valódi minőségben csakis mint eddig,
ezentúl is **ESZÉKEN, felsőváros**

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban
készül és megrendelhető.
**Szeplőket
és májfoltokat,**
valamint az összes
bőrtisztítálatlan-
ságokat
biztosan eltávolítja.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan 50 kr.
1 drb. val. lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 írt.
1 tégely kézpaszta 60 kr.
Figyelmeztetés! Csak akkor
valódi, ha a tőnti törvényileg beiktatott védjeggyel el-
vannak látva és követik a t. közönség csakis DIENES-
féle eszéki kenőcsöt és szappant kérti és elfogadni.

Orvosi tekintélyek által kiűnűnek elismert

Rheuma-szesz

rheuma, köszvény és minden testi fájdalom
elleni biztos hatású külsőleg alkalmazandó
gyógyszer.

Ára 1 korona.

Kapható: **Widder Gyula** gyógyszerész-
nél S.-A.-Ujhelyen ezeltűt Kis-Szebenben,
Főraktár Budapesten **Török József** gyógy-
szerésznél

Debreczenben, dr. Rotschnek V. Emil és
Tóth Béla urak gyógytáráiban.

Fog- és fejfájás
30-10-2 5 perc alatt gyógyul.

CACAO-VERO

olajmentes, könnyen oldódó
Cacao, legfinomabb fajta.

Csokoládék

elismert legkitűnőbb minőségek

HARTWIG és VOGEL

Bodenbach

Kapható a legtöbb **czukrászdában,**
fűszer-, csemege- és gyógyfü-kereskedő-
sekben. 18-69-5

Meghívó.

A „**HAJDU-MEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR**“

1896 január 19-én d. e. 10 órakor H.-Szoboszlón,
saját helyi égézen

rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYAK:

1. Az 1895. évi zárszámadás, méleg, igazgatósági és felügyelő bizott-
sági jelentés, a nyereség felosztására vonatkozó javaslatral és a felmentvény
megadás.
2. Az elősorolt tárgyakkal összefüggésben levő, a közgyűlés előtt
legább három nappal az igazgatósághoz beadott netáni indítványok.
A nyereség és összes számadások, az igazgatóság és felügyelő-bizottság
jelentésével, a közgyűlést megelőző 8 nappal az intézet bejysiségélen a hív-
talos iratok alatt megtekinthetők.
Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az alapzafályok értelmében
a közgyűlésen csak azon részvényesek gyakorolhatják az öket megillető joga-
kat, a kik részvényeket a le nem járt szelvényekkel a közgyűlés előtt három
nappal a társulat pénztáránál leélt-ményezik.
Kelt H.-Szoboszlón, 1896 január 1-én.

28-3-3

Az igazgatóság.

Miért

nem adhatok én

Singer családi varrógépet 25 forintért

Karikahajós varrógépet 55 „

mert válam, csakis

**jó minőségű és kiállítású
varrógépek**

kaphatók.

Nagy raktár azon **országos hírnévnek örvendő „Dürrkopp“**
karikahajós, Vibrating-Schuttle, eredeti Phönix és Singer varrógépekben.

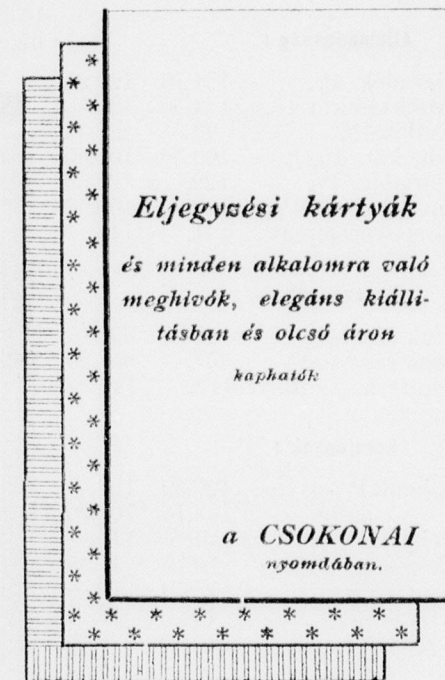
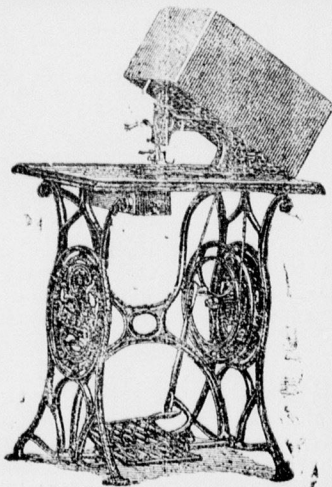
Nagy választék tükör és képekben.

DEBRECZEN, Hatvan-utca. DEUTSCH EDE DEBRECZEN, Hatvan-utca.

Első r. debreczeni varrógép- és kerékpár javító-műhely.

11-6-1

Törvényes iparral.

SARG-féle elismert nélkülözhetlen
fogtisztító-szer

sok **MILLIÓ**-szor
kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
ajánlva, mint legjobb szer
a fogak épen tartására és szépítésére.

Mindenhol kapható.

8-24-2